INFORMATOR O PRAVIMA I OBAVEZAMA PACIJENATA NA BOLNIČKOM LEČENJU

Poštovani pacijenti,

Tokom boravka u Opštoj bolnici „Studenica“ Kraljevo imate pravo da budete poštovani, informisani i uključeni u odluke koje se odnose na Vaše zdravlje i lečenje.

Ovaj informator pruža sažete i razumljive informacije o najvažnijim pravima i obavezama pacijenata tokom bolničkog lečenja.

Prava i dužnosti pacijenata uređeni su Zakonom o pravima pacijenata, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i drugim propisima Republike Srbije.

VAŠA NAJVAŽNIJA PRAVA

1. Imate pravo na zdravstvenu zaštitu bez diskriminacije

Imate pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa zakonom, bez diskriminacije po osnovu bilo kog ličnog svojstva.

Tokom lečenja imate pravo na poštovanje ličnosti, dostojanstva i prava, kao i na postupanje u skladu sa pravilima struke i medicinskim standardima.

---

2. Imate pravo da budete informisani o svom zdravstvenom stanju i lečenju

Imate pravo da od nadležnog zdravstvenog radnika dobijete blagovremene i razumljive informacije o:

- svom zdravstvenom stanju i dijagnozi;
- cilju i prirodi predložene medicinske mere;
- očekivanim koristima i mogućim rizicima;
- posledicama preduzimanja ili neprihvatanja predložene mere;
- mogućim alternativama;
- dejstvu lekova i mogućim neželjenim dejstvima;
- troškovima lečenja.

Informacije treba da Vam budu saopštene na način koji možete da razumete, uzimajući u obzir Vaše godine, obrazovanje i emocionalno stanje.

Imate pravo da postavite pitanja i tražite dodatno objašnjenje svega što Vam nije jasno.

Ako ne poznajete jezik koji je u službenoj upotrebi u zdravstvenoj ustanovi, mora Vam se obezbediti prevodilac, a gluvom pacijentu tumač, u skladu sa zakonom.

3. Imate pravo da odlučujete o svom lečenju

Imate pravo da slobodno odlučujete o svemu što se tiče Vašeg života i zdravlja, u granicama utvrđenim zakonom.

Bez Vašeg pristanka, po pravilu, ne sme se preduzeti medicinska mera.

Pre davanja pristanka, zdravstveni radnik dužan je da Vas obavesti o predloženoj medicinskoj meri, njenoj svrsi, koristima, rizicima, mogućim posledicama i alternativama.

Imate pravo da prihvatite ili odbijete predloženu medicinsku meru.

Ako odbijete predloženu meru, zdravstveni radnik će Vas upozoriti na moguće posledice takve odluke.

Pristanak možete opozvati, u skladu sa zakonom.

Za invazivne dijagnostičke i terapijske medicinske mere potreban je pisani pristanak pacijenta, odnosno njegovog zakonskog zastupnika, u slučajevima propisanim zakonom.

U izuzetnim slučajevima utvrđenim zakonom, medicinska mera može biti preduzeta i bez pristanka pacijenta.

---

4. Imate pravo na drugo stručno mišljenje

Imate pravo da, na lični zahtev, zatražite drugo stručno mišljenje o svom zdravstvenom stanju od doktora medicine, odnosno doktora stomatologije, koji nije direktno učestvovao u pružanju zdravstvene usluge.

Traženje drugog stručnog mišljenja je Vaše zakonom priznato pravo i ne znači nepoverenje prema lekaru koji je dao prvo mišljenje.

---

5. Imate pravo na privatnost i poverljivost

Imate pravo na zaštitu privatnosti tokom pregleda, dijagnostike, lečenja i drugih medicinskih postupaka.

Podaci o Vašem zdravstvenom stanju i podaci iz medicinske dokumentacije predstavljaju podatke o ličnosti i zaštićeni su u skladu sa zakonom.

Zdravstveni radnici, zdravstveni saradnici i druga ovlašćena lica dužni su da čuvaju poverljivost tih podataka.

Pregledu i preduzimanju medicinskih mera, po pravilu, mogu prisustvovati samo lica čije je prisustvo predviđeno zakonom i pravilima struke, odnosno lica za čije ste prisustvo dali pristanak, kada je takav pristanak potreban.

Tokom boravka u bolnici imate pravo da primate posetioce u skladu sa Kućnim redom Opšte bolnice „Studenica“, kao i pravo da zabranite posetu određenom licu ili licima.

---

6. Imate pravo da izvršite uvid u svoju medicinsku dokumentaciju i da dobijete njenu kopiju.

Imate pravo da izvršite uvid u svoju medicinsku dokumentaciju.

Imate pravo da dobijete kopiju medicinske dokumentacije, pri čemu snosite neophodne troškove njene izrade.

Zdravstveni radnik dužan je da medicinsku dokumentaciju vodi uredno i u skladu sa zakonom i da u njoj evidentira podatke o Vašem zdravstvenom stanju, preduzetim medicinskim merama i lečenju.

---

7. Imate pravo na poštovanje dostojanstva

Imate pravo na poštovanje, pažnju i uvažavanje tokom lečenja, uz zaštitu svog dostojanstva i privatnosti.

Prema Vama zdravstveni radnici i drugi zaposleni dužni su da postupaju sa poštovanjem i uvažavanjem.

Istovremeno, dužni ste da poštujete prava, dostojanstvo i privatnost drugih pacijenata i zaposlenih.

---

8. Imate pravo na ublažavanje bola i patnje

Imate pravo na najviši nivo olakšavanja patnje i bola, u skladu sa opšteprihvaćenim stručnim standardima i etičkim principima.

To uključuje odgovarajuću terapiju bola i humano palijativno zbrinjavanje, kada je potrebno.

Ako imate bolove, obavestite zdravstvenog radnika kako bi se preduzele odgovarajuće mere.

---

9. Imate pravo da na sopstvenu odgovornost napustite bolnicu

Imate pravo da na sopstvenu odgovornost napustite stacionarnu zdravstvenu ustanovu, osim u slučajevima kada je drugačije propisano posebnim zakonom.

O nameri napuštanja bolnice dužni ste da date pisanu izjavu koja se čuva u medicinskoj dokumentaciji.

Ako bolnicu napustite bez najave, ta činjenica se evidentira u medicinskoj dokumentaciji.

Za decu i pacijente koji nisu sposobni da samostalno odlučuju primenjuju se posebna pravila utvrđena zakonom.

---

10. Imate pravo na poštovanje svog vremena

Ako medicinska mera ne može da bude pružena odmah, imate pravo na zakazivanje pregleda, dijagnostičke procedure i druge medicinske mere u najkraćem mogućem roku, u skladu sa zakonom.

Zdravstvena ustanova dužna je da poštuje zakazane termine i da Vas blagovremeno obavesti o njihovoj promeni.

VAŠE OBAVEZE TOKOM BOLNIČKOG LEČENJA

Kao pacijent, dužni ste da:

- aktivno učestvujete u zaštiti, očuvanju i unapređenju svog zdravlja;
- zdravstvenim radnicima i zdravstvenim saradnicima pružite potpune i istinite informacije o svom zdravstvenom stanju;
- pridržavate se uputstava i mera koje propišu zdravstveni radnici;
- poštujete prava drugih pacijenata;
- prema zdravstvenim radnicima, zdravstvenim saradnicima i drugim zaposlenima postupate sa poštovanjem i uvažavanjem;
- ne ometate zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike u pružanju zdravstvene zaštite;
- pridržavate se kućnog reda i drugih opštih akata bolnice koji uređuju uslove boravka i ponašanja;
- blagovremeno obavestite zdravstvenu ustanovu o otkazivanju zakazanog pregleda ili medicinskog postupka;
- blagovremeno obavestite zdravstvenu ustanovu o promeni adrese ili telefonskog broja.

Ostvarivanje Vaših prava podrazumeva istovremeno poštovanje prava drugih pacijenata i zaposlenih.

Ako se pacijent ne pridržava zakonom utvrđenih obaveza, zdravstveni radnik ili zdravstveni saradnik može, nakon prethodnog upozorenja, otkazati dalje pružanje zdravstvene zaštite. To se ne odnosi na hitnu medicinsku pomoć. O razlozima za otkazivanje dalje zdravstvene zaštite obaveštava se direktor zdravstvene ustanove, a razlozi se unose u medicinsku dokumentaciju.

U tom slučaju pacijentu se mora obezbediti odgovarajuća zdravstvena zaštita.

KOME DA SE OBRATITE AKO SMATRATE DA JE VAŠE PRAVO POVREĐENO?

Ako smatrate da Vam je uskraćeno pravo na zdravstvenu zaštitu ili da je povređeno neko od Vaših prava, možete se obratiti:

1. Zdravstvenom radniku koji rukovodi procesom rada

2. Direktoru Opšte bolnice „Studenica“ Kraljevo

3. Savetniku za zaštitu prava pacijenata Grada Kraljeva

Prigovor savetniku za zaštitu prava pacijenata možete podneti **pismeno ili usmeno, tako što će savetnik Vašu izjavu uneti u zapisnik.**

Podnošenje prigovora ne može biti razlog za uskraćivanje zdravstvene zaštite.

Ako niste zadovoljni **izveštajem savetnika za zaštitu prava pacijenata**, možete se, u skladu sa zakonom, obratiti **Savetu za zdravlje, zdravstvenoj inspekciji ili nadležnom organu zdravstvenog osiguranja.**

PODACI O SAVETNIKU ZA ZAŠTITU PRAVA PACIJENATA GRADA KRALJEVA

Ime i prezime: Mirjana Slović, diplomirani pravnik

Adresa: Gradska uprava grada Kraljeva, Trg Jovana Sarića broj 1, 36000 Kraljevo

Kancelarija: 307-A, III sprat

Radno vreme: 10:00–14:00 časova

Telefon: 036/306-053

VAŽNO JE DA ZNATE

Imate pravo da budete informisani.

Imate pravo da pitate i tražite objašnjenje.

Imate pravo da učestvujete u odlukama o svom lečenju.

Imate pravo da prihvatite ili odbijete predloženu medicinsku meru, u skladu sa zakonom.

Imate pravo na privatnost i poverljivost.

Imate pravo na drugo stručno mišljenje.

Imate pravo uvida i na kopiju svoje medicinske dokumentacije.

Imate pravo na ublažavanje bola i patnje.

Imate pravo da podnesete prigovor ako smatrate da su Vaša prava povređena.

Imate i obavezu da poštujete prava drugih pacijenata i zaposlenih.

ZAVRŠNA NAPOMENA

Ovaj informator je sačinjen radi lakšeg upoznavanja pacijenata sa njihovim najvažnijim pravima i obavezama tokom bolničkog lečenja. Informator ne predstavlja zamenu za tekst zakona i drugih važećih propisa.

Pravni osnov:

- Zakon o pravima pacijenata („Službeni glasnik RS“, br. 45/2013 i 25/2019 – dr. zakon);
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik RS“, br. 25/2019, 92/2023 – autentično tumačenje i 29/2025 – odluka US);
- Zakon o zdravstvenoj dokumentaciji i evidencijama u oblasti zdravstva („Službeni glasnik RS“, br. 92/2023 i 47/2026);
- drugi važeći propisi kojima se uređuju zdravstvena zaštita, prava pacijenata, zaštita podataka o ličnosti i zdravstvena dokumentacija.